

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institutionum Juris Canonici Sive Primorum totius Sacrae
Jurisprudentiae Elementorum. Libri Quatuor**

Febeo, Francesco Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1704

VD18 13560743-001

Tit. IX. De Furtis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63052](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63052)

nac. in cit. quest. n. 98. In eo tamen casu, eundem non fieri irregularem ac si hominem interfecisset, docet *Glos. in cit. c. si aliquis v. ut homicida.*

11. Dixi non fieri irregularem ac si hominem interfecisset. Sciendum enim est, præter poenas in homicidium statutas de quibus hæcenus dictum est, ex homicidio oriri plerumque in occisore impedimentum quoddam seu inhabilitatem de Jure Canonico statutam, ratione cujus promoveri nec ad Ordines, nec ad beneficia potest, ac speciali vocabulo dicitur irregularitas. Sed de hac re sermo erit infra in tit. de *irregularitate.*

T I T. IX.

De Furtis.

1. Post explicationem criminis, per quod læditur proximus in vita corporali, agendum hic est de criminibus, per quæ læditur in rebus suis videlicet de furtis, de quibus etiam est expressa rubrica in 5. Decretal.

2. Furti nomine generaliter intelligitur omnis illicita usurpatio rei alienæ, invito Domino, ut habetur in §. *furtum. Inst. de obligat. qua ex delicto nascuntur.* Specialiter tamen, & strictius sumitur furtum pro usurpatione illicita, & fraudulosa rei alienæ invito Domino, ut in *l. i. ff. de*

ff. de furtis, & sic distinguitur à rapina, quo nomine venit illicita, & violenta usurpatio rei alienæ sciente, & vim patiente Domino, de qua sermo est in toto tit. *Inst. & ff. vi bonorum raptorum*.

3. Furtum apud Juristas aliud dicitur manifestum, aliud nec manifestum ex *l. furtorum 2. ff. de furtis*. Manifestum est quando fur apprehenditur cum re furtiva, priusquam eo loci eandem pertulerit, quo destinaverat illam perferre ac cum illa manere eo die, ex *l. 3. & 4. ff. eod.* Furtum nec manifestum est, quando fur non ita apprehenditur cum re furtiva *l. nec manifestum 8. ff. eod.*

4. Crimen furti graviter punitur ab utroque Jure. Primo enim à Jure civili statuta est contra illud pœna pecuniaria si civiliter agatur, ut si furtum manifestum fuerit, præter rem furto ablatam, solvatur quadruplum; si autem fuerit nec manifestum, duplum, ex *§. conceptis, in fine, juncto §. ult. Instit. de obligat. qua ex delicto nasc.* Item furti suo nomine damnatus est infamis, ex *l. athletas 4. §. fin. ff. de his qui notantur inf.* Demum quamvis ex *auth. sed novo jure C. de servis fugitiv.* pro furto cōtra quod criminaliter agatur nec pœna mortis nec mutilationis infligenda sit, sed arbitraria pœna pro criminis qualitate, attamen vel ex peculiari statuto, vel ex consuetudine pluribus in locis pœna capitalis infli-

infligitur, si furtum sit magnum, vel sæpius iteratum, ut testatur, *Menoch. de arbitr. casu 295.*

5. De Jure autem Canonico fur non potest ad Sacros Ordines promoveri, nisi rament delictum sponte confessus fuerit, & per restitutionem satisfecerit, nec super furto manifesta nota, vel infamia respersus fuerit, in quo casu, si aliàs idoneus sit, post peractam pœnitentiam, aut congruam partem pœnitentiæ, promoveri potest, juxta textum in *c. fin. de furtis.*

6. Quod si furtum commissum sit à Clerico, qui in eo crimine captus, sive deprehensus, & conjunctus sit, deponendus est, ut decernitur in *c. presbiter 12. dist. 81. & c. cum non ab homine 10. de judiciis*, ubi præterea statuitur, ut si depositus incorrigibilis fuerit, excommunicari debeat: deinde contumacia crescente, anathematis mucrone feriri, idest solemniter excommunicari, postmodum si in profundum malorum veniens contempserit, per sæcularem comprimendus sit potestatem, ita ut ei deputetur exilium, vel alia legitima pœna inferatur.

7. Hæc autem intelligenda sunt de furtis extra gravem necessitatem commissis. Si quis enim ex tali necessitate furetur, mitius punitur, quam si nulla necessitate ductus furaretur, ex *c. si quis propter 3. de furtis.* Quod si necessitas sit extrema, puta quia aliter quam furando non poterat vitam sustentare; tunc nulli pœnæ sub-

jectus

ectus est, ut colligitur ex c. *discipulos* 26. de con-
secr. dist. 5. Huc etiam facit dictum illud Jurista-
rum tempore extremæ necessitatis omnia sunt
communia, idest communicanda, ut explicat
Glos. in l. 2. v. *conferret ff. ad leg. Rhodiam de*
jectu.

T I T. X.

De Usuris.

1. Cum usura sit quædam species furti, titulo
de furtis congruenter subnectitur titulus
de usuris, quo nomine potissimum significa-
tur lucrum, seu acquisitio rei pretio æstimabi-
lis, quæ tamquam debita proveniat ex titulo
mutui, ut si quis mutuaret 100. cum obligatione
ut restituantur 110. illa 10. acquisita ex titulo
mutuationis essent lucrum usurariû, ut constat
ex 14. q. 3. per totam, & ex pluribus juribus in De-
cretalibus *de usuris*. Nonnumquam etiam no-
mine usuræ significatur ipsa conventio, seu con-
tractus usurarius, quo quis paciscitur aut inten-
dit aliquod lucrum tamquam debitum supra
rem mutuatam ratione mutuationis.

2. Usura in genere multipliciter dividitur.
Alia enim est usura realis; alia usura mentalis.
Usura realis est, quando expresse, vel tacite pa-
ctum intervenit, ut ratione mutuationis solva-
tur aliquod lucrum ultra sortem, hoc est ultra
rem